

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato:

Kontor: 5.s.kt.

J.nr.: 2005-1455-21

Sagsbeh.: mu

Fil-navn: spm39.almdel.bilag14.2

Besvarelse af spørgsmål nr. 39 (alm. del – bilag 14), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til inden- rigs- og sundhedsministeren den 9. marts 2005

Spørgsmål 39:

"Ministeren bedes kommentere rapporten "Forebyggelse af ældre mænds selvmord – indsatsområder og anbefalinger" fra Center for Gerontopsykologi".

Svar:

Til brug for besvarelsen er indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen og Socialministeriet.

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at forebyggelse af ældres selvmord er et område, som har været særligt prioriteret i den 5-årige periode (1999-2003), hvor Referencegruppen til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord eksisterede. Ved evaluering af referencegruppens indsats blev det konstateret, at det ikke var lykkedes at udvikle og forankre forebyggende initiativer i nødvendigt omfang i forhold til ældre mænd.

Rapporten indeholder mange relevante anbefalinger, som bl.a. kan tjene til inspiration for udviklingsprojekter, forskning, kursusvirksomhed og tilrettelæggelse af det lokale arbejde på området. En vigtig anbefaling i rapporten er, at der bør være opmærksomhed på kønsforskelle i selvmordsadfærd, og at ældre mænd her udgør en særlig risikogruppe.

Rapporten anbefaler, at der gøres en målrettet og specifik indsats i forhold til selvmordsadfærd ved indlæggelse på somatiske afdelinger. Rapporten henviser til anbefalingerne i "Vurdering og visitation af selvmordstruede. Vejledning til sundhedspersonale", udgivet af Sundhedsstyrelsen i 2004. Sundhedsstyrelsen bemærker hertil, at der i den omtalte vejledning er indarbejdet en tjekliste, der kan være et hjælperedskab ved identifikation, vurdering og visitation af selvmordstruede. Et redskab, som kan anvendes både på somatiske og psykiatriske skadestuer og afdelinger.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at der udarbejdes lokale instrukser for afdelingens håndtering af selvmordstruede patienter, og at der udarbejdes samarbejdsaftaler mellem sygehuset og relevante parter i den primære sundheds- og socialsektor med henblik på den videre opfølgning af selvmordstruede patienter. Dette vil styrke indsatsen både over for ældre og andre aldersgrupper.

Socialministeriet har bl.a. oplyst, at det med satspuljeforhandlingerne for 2005-2008 blev aftalt at afsætte i alt 40 mio. kr., fordelt med 10 mio. kr. årligt til indsatsen mod selvmord og selvmordsforsøg. Særligt i fokus skal være de tre risikogrupper ældre mænd, unge piger og personer med sindslidelser.

I forhold til rapportens anbefalinger har Socialministeriet særligt kommenteret

1. De forebyggende hjemmebesøg
2. Plejepersonalet
3. Forebyggelsescentre
4. Forskning

Med hensyn til de forebyggende hjemmebesøg foreslås det i rapporten at give kønsdifferentierede tilbud om forebyggende hjemmebesøg.

Socialministeriet har her bl.a. udtalt, at ordningen i forvejen giver kommunalbestyrelserne mulighed for at inddrage et kønsperspektiv i tilrettelæggelsen af besøgene.

Med hensyn til rapportens anbefaling om opkvalificering af det faglige og det frivillige personale har Socialministeriet bl.a. udtalt, at ministeriet har igangsat en række uddannelsesmæssige tiltag. Blandt andet tog Socialministeriet i 2001 initiativ til udviklingen af et efteruddannelsesstilbud til social- og sundhedspersonalet. Socialministeriet arbejder i øjeblikket på en forankring af resultaterne fra efteruddannelsesprojektet.

Socialministeriet har med satspuljeaftalen for 2005 afsat i alt 30 mio. kr. til kompetenceudvikling blandt det udførende personale i handicap- og ældreomsorgen. Derudover er der afsat midler til at etablere efteruddannelsesstilbud til personale, der udfører forebyggende hjemmebesøg i forbindelse med indsatsen på demensområdet.

Med hensyn til forebyggelsescentre foreslås det i rapporten, at der ved oprettelse af forebyggelsescentre sammensættes en bred faglig styregruppe bestående af professionelle og frivillige. Ved satspuljeaftalen for 2005 er afsat i alt 70 mio. kr. til at iværksætte forsøg med oprettelse af kommunale forebyggelses- og rådgivningscentre.

Med ansøgningspuljen gives kommunerne mulighed for at igangsætte og afprøve forskellige muligheder for at samle og styrke den tværfaglige forebyggelses- og rådgivningsindsats i forhold til borgerne. Forsøgene kan fx omfatte en prioritering af professionelt og frivilligt samarbejde.

Med hensyn til forskning anbefaler rapporten, at forskningsindsatsen øges på området for at øge viden om risikofaktorer for ældres selvmord og i særdeleshed ældre mænds.

Socialministeriet har igangsat to forskningsprojekter med fokus på kønsforskelle:

- 1) Projektet "Aktiverende og forebyggende indsats særligt målrettet ældre mænd." Der udarbejdes et "idékatalog", der skal virke som inspiration for kommunerne i tilrettelæggelsen af en målrettet indsats i forhold til aktivitets-tilbud for ældre mænd.
- 2) Projektet "Fremtidens aktive ældre kvinder og mænd." Forskningsprojektet sigter på at danne grundlag for en kønsdifferentieret indsats i forhold til aktivitetstilbud i både kommunalt og frivilligt regi i forhold til ældre mænd og kvinder.

Jeg kan henholde mig til Socialministeriets og Sundhedsstyrelsens bemærkninger og har ikke yderligere at tilføje.